

הדלקת נרות: 17:06

צאת השבת: 18:17

מוצ"ש לר"ת: 19:00

הזמנים לפי אופק ירושלים

שבת
זכור!

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קוזאס שליט"א

ביחד

סיפור של אבא

ישנו ערך מוסף לשעת האיכות השבועית - אבא מספר סיפור. כשאבא מספר לילדים סיפור, זה אחרת. לאבא יש טון סמכותי, כמו ביומן חדשות. כשהוא מדבר - כולם נאספים לשמוע. על ידי הסיפור מעבירים לילדים מסרים חשובים מבלי שהם ירגישו, וכך יורים את חיצו החינוך למטרה.

צריך לדעת שכל אדם נברא עם מנגנוני הגנה שנועדו להגן על אישיותו כשהוא מרגיש מותקף. אף אחד לא אוהב לשמוע שהוא לא בסדר. וברגע שהוא שומע האשמות, קמים כל 'עורכי הדין' שלו להדוף את הטענות.

אחת השיטות להעביר מסר או ביקורת מבלי לעורר את מנגנוני ההגנה היא באמצעות משל. למה המשל נקרא משל? כי באמצעותו ניתן למשול.

אם נגיד לילד: אתה לא בסדר... תגובתו תהיה: מה פתאום?! אתם לא מבינים... הוא התחיל... אתם כל הזמן נגדי... אבל אם נאמר לו שלא מדברים עליו אלא על איציק, מיד הוא יקשיב ויאמר לעצמו: מענין, מה קרה עם איציק...? ולמעשה 'איציק' זה הוא! ובאמצעות המשל הוא קיבל את ה'יתרופה' המתאימה ללא כל התנגדות.

בעל יקר, חזרת הביתה ואשתך סיפרה לך על מספר קשיים:

איך אתה מטפל בבעיות כאלה? וכיצד אתה משפר את המצב? כאן נכנס האלמנט הנפלא - סיפור של אבא. נא לחפש סיפורים לילדים שעוסקים בנושאים הנ"ל ודרך הסיפור שהוא למעשה משל להכניס לילדים את היתרופות, החיסונים והחיזוקים שיעזרו להם להתמודד עם הקשיים שלהם מבלי שהם ירגישו.

ישנן סדרות נפלאות של ספרים העוסקים בקשיים נפוצים שילדים מתמודדים איתם ופתרונם בצד. סיפור אחד או שניים לפני השינה, או בשבת בזמן 'שיבת הצוות', יפתרו הרבה מהקשיים בחינוך, וגם יתנו לילדים מוטיבציה וכלים לעשות דברים חיוביים.

כעת מובן מה תפקידו של האבא, 'הקפטן' שדיברנו עליו לעיל. האבא האמיתי הוא לא רק אבא ביולוגי, אלא גם אבא רוחני, שמכוון ומדריך להתנהגות נאותה. הוא זה שמכניס את 'העולם הבא' הביתה, והוא זה שדואג לצרכים הנפשיים של בני הבית.

כל אשה צריכה בעל כזה, אדם גדול שייתן כתף וירם יחד איתה את משא גידול הילדים. כי הבית הוא עסק משותף, והאינטרס של כל אחד מהשותפים שהבניין הזה יעמוד על הרגליים.

פרשת השבוע

משמעות שמונת בגדי הכהן

"וְעָשִׂיתָ בְּגָדֵי קָדֶשׁ לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו לְקַבֹּד וּלְתִפְאֶרֶת", פרשתנו עוסקת בתחילתה בבגדי הכהן הגדול. בגדים אלו היו מכבדים ומפארים את הכהן גדול שהיה מכפר בקודש.

אנו יודעים שכלל האדם מכובד יותר הוא לבוש בבגדים מכובדים יותר, הכהן הגדול שהוא האדם המכובד ביותר בעולם לבש שמונה בגדים של כבוד. חושן, אפוד, מעיל, כותנת, מצנפת, אבנט, ציץ, מכנסי בד. כאשר הכהן הגדול היה לובש בגדים אלו, בעצם הלבשה היה מכפר על עונות בני ישראל. כל בגד היה מכוון כנגד עוון מסוים לפי הסדר הבא:

חושן המשפט - מכפר על עיוות הדין. אפוד - מכפר על עבודה זרה, מעיל - מכפר על לשון הרע. כותנת תשבץ - מכפרת על שפיכות דמים. מצנפת - מכפרת על גסות הרוח. אבנט - מכפר על הרחורי הלב. ציץ - מכפר על הגאווה. מכנסי בד - מכפר על העריות. מכאן למדנו עד כמה היו בגדים אלו מכובדים וכמה קדושה היתה בהם שהיה ביכולתם לכפר על כל עוונותינו.

נתמקד קצת במעיל - אמרנו שהמעיל מכפר על לשון הרע, ונשאלת השאלה מדוע? מה הקשר בין המעיל ללשון הרע?

נתבונן בפסוקים של המעיל: "וְעָשִׂיתָ אֶת מְעִיל הָאֶפֹּד... וְהָיָה פִּי רֹאשׁוֹ בְּתוֹכוֹ שֶׁפֶה יִהְיֶה לְפִיו סָבִיב... כְּפִי תַחְרָא" נשים לב שמוזכר במעיל ארבע פעמים "פה" ו"ושפה". מכאן נרמז שמכפר על עוונות הפה והשפתיים שהם לשון הרע ורכילות! והתורה מצווה שיהיה לפה שפה כפולה ועוד כמה חיזוקים, כיון שהפה צריך הרבה מחסומים ומעצורים שלא יפתח לרעה.

זאת ועוד כתוב בהמשך - "וְעָשִׂיתָ עַל שׁוּלְיוֹ רַמְנֵי תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי... וּפְעָמָנִי זָהָב... וְנִשְׁמַע קוֹלוֹ גְּבֹאז אֶל הַקֹּדֶשׁ...". הרי לפנינו שהמעיל היה משמיע קול פעמונים בעת שכהן גדול הולך איתו לקודש. ומדוע היתה השמעת קול זאת? כדי לכפר על הקול של לשון הרע! קול תמורת קול! נמצאנו למדים שהמעיל היה מכפר על לשון הרע.

ומה היה מכפר על אבק לשון הרע? הקטורת! מזבח הקטורת היה עשוי מזהב ונמצא בין הקודש ובין קודש הקודשים, ועליו מעלה הכהן הגדול את הקטורת. הקטורת כידוע היא אבקה שעשויה מאחד עשר סממנים. הכהן הגדול היה מניח את האבקה על גבי הגחלים שעל מזבח הזהב והיה עשן הקטורת מיתמר ועולה.

כתבו המפרשים כיון שהקטורת זאת אבקה תבוא אבקה זו ותכפר על אבק לשון הרע, שכידוע אין אדם ניצל מאבק לשון הרע בכל יום. אם כן, מה נהדר היה מראה הכהן גדול ומה נפלאים פעולותיו שבכל פעולה שהיה עושה היה פועל ומכפר על כלל ישראל.

יהי רצון שנזכה שיעמוד כהן גדול לאורים ותומים במהרה בימינו, אמן!

בברכת שבת שלום אבנר קוזאס

אדם על סף ייאוש מרגיש שנמאס לו מהחיים, עומד לו בפינת הרחוב, ניגש אליו חסיד ברסלב עליו ושמח, ושואלו: מדוע השמחה אינה נראית על פניך? ענה לו האיש: נמאס לי מהחיים, כסף אין לי, אישה אין לי, בית אין לי, תקוה לחיים אין לי, מה אתה רוצה שלא אהיה שבור? עונה לו החסיד וכי אתה לא יודע כי "אין ייאוש" רק שמע האיש כי אין ייאוש: אמר בקול בוכה, אם בנוסף לכל גם אין ייאוש א"כ למה לי חיים.

בדיחה

התניה חיובית ושליטת

שהם הרימו את רגליהם הקדמיות. אבל עדיין כאב להם ברגליים האחוריות והם הרימו רגל והניחו רגל וזה נראה כאילו שהם רוקדים. באותו זמן החוקרים השמיעו מוזיקה שמחה. לכולנו ברור שהדובים לא רקדו לצלילי המוזיקה אלא סבלו. אחרי שתהליך זה חזר על עצמו במשך מספר שבועות, המחקר הגיע לשיאו. החוקרים הכניסו את הדובים לאותו אולם והפעם ריצפת האולם היתה ללא גחלים. הדובים הסתובבו אנה ואנה, ואז השמיעו להם את אותה מוזיקה השמחה שהתנגנה במשך השבועות האחרונים. והנה קרתה תופעה מדהימה, כל הדובים הרימו את רגליהם הקדמיות ונשארו על רגליהם האחוריות ונעו כאילו יש תחת רגליהם גחלים של ממש. הרואה מבחוץ יאמר שהם הצליחו להפוך את הדובים למוזיקאליים שרוקדים לצלילי המוזיקה. אבל החוקרים הגיעו למסקנה אחרת לגמרי. הם קבעו שמוחו של הדב פיתח התניה שלילית עם אותה מוזיקה רועשת ושמחה, שבאותו רגע שהוא שומע את אותם צלילים, הוא מרגיש כאבים ברגלים כאילו הוא הולך על גחלים ממש. כלומר, הדב לא רוקד, הדב סובל. סוף מחקר.

קוראים יקרים, אם מוחו המצומצם של הדב יודע לעשות התניות מעין אלו, קל וחומר מוחו המפותח והמשוכלל של האדם שיוודע להתנות התניות מסוגים שונים. למשל, אפשר לפתח התניות חיוביות או שליליות עם ריחות וטעמים, מקומות מסוימים, חפצים ואנשים. הדבר המפליא הוא שאנחנו סופגים את ההתניות האלה מבלי להרגיש ומבלי לדעת שהן קיימות.

ישנה אפשרות לשלוט על הילדים ולכוון את רצונותיהם למקומות שאנו רוצים מבלי שהם ירגישו ולחסוך את ההענשה. כשהילדים מקבלים הכוונה נכונה, הם מתפתחים לכיוונים טובים, הם מאמצים שאיפות חיוביות, ושואפים להישגים. לעומת זאת, בהכוונה לא נכונה אפשר לקלקל שאיפות, לדכא רצונות, ולפספס את היעד שאליו הם צריכים להגיע. אם נשים לב, ישנה תופעה שלכאורה מנוגדת להגיון. באותם מקומות שאנחנו כל כך לוחצים ורוצים שהילד יצליח וישתנה לטובה, דווקא שם אנחנו נוחרים מפלה. ובמקומות אחרים שעליהם אנו מעירים מדי פעם שם ההצלחות גדולות יותר.

כדי להבין זאת עלינו לדעת שישנו מושג ששמו - התניה, מלשון תנאי. מוח האדם מתנה אירועים ומצבים בהתניות חיוביות או שליליות לפי מה שהתרחש שם. נפתח במחקר שערכו חוקרי פסיכולוגיה גויים עם דובים. כולנו יודעים שהקשר בין דב למוזיקה הוא מקרי בהחלט. הדובים מסורבים איטיים עצלנים ואוהבים לישון. החוקרים הכינו אולם גדול, וחצו אותו בקיר שקוף שדרכו יכלו לצפות בהתנהגות הדובים. לפני שהם הכניסו את הדובים הם מילאו את רצפת האולם בגחלים לוחשות. הדובים נכנסו חשו כאב ברגליהם, והתוצאה היתה

סיפור לשבת

הרב שלמה אליעזר אלפנדרי זצ"ל

בעיר דמשק התוודע רבינו לגאון ר' יצחק אבולעפיה, שהיה תלמיד חכם משכמו ומעלה אשר כל התורה הייתה ערוכה לפניו. נוהג היה לבוא לביתו של הרב אבולעפיה לעיתים מזומנות, ושני הרבנים עסקו בפלפול דאורייתא שעות ארוכות. כל אחד מהם הכיר בגדולתו של חברו. כאשר חלה ר' יצחק אבולעפיה במחלה קשה מאוד, ולא יכל היה לזוז ממקומו או לדבר. הרופאים שבדקו את הרב כבר כמעט אמרו נואש לחייו. כשהגיע הדבר לאוזניו של רבינו, מיהר לבקר את חברו ולדרוש בשלומו. כשנכנס לחדר, פתח ואמר: "חכם יצחק, הנני מבטיחך שיקום מחולי זה, אבל רק אם יאמין בכוח הבטחתי, ובאותו כוח יקום ויתחזק ויהיה בריא". ענה ר' יצחק במאמצים עילאיים: "אמן" בכוונה גדולה. ואכן, לא אחרה להתקיים ברכתו של הצדיק, ולאחר כמה ימים קם ר' יצחק מחוליו הכבד והסתובב כאחד האדם.

הרופאים לא ידעו את נפשם מרוב השתוממות ופליאה, כיצד קם אדם זה מערש דרוי וצונע כאחד האדם? ימים מספר לאחר מכן יצא קול בעיר, כי אחד ממקורביו של ר' יצחק נפל למשכב ונפטר לבית-עולמו. כיוון שאותו אדם גר בשכנות לרבינו, הלך ללוותו בדרכו האחרונה, וגם הרב יצחק אבולעפיה, שהיה קרובו, הלך לגמול חסד של אמת. בעת לכתם סיפר ר' יצחק לר' שלמה: "כאשר באת לביתי והבטחת לי, כי אקום ממחלתי - האמנתי לדברך בלב שלם. אותה שעה הנפטר, שעתה מובל לבית-קברות, היה בביתי ומילא פיו צחוק, פנה לאחד הנוכחים ואמר: "וכי סבור ר' שלמה אליעזר, כי כוחו רב כל כך? ר' יצחק חולה אנוש ודבר לא יקימו ממיטתו". והנה, קמתי ממיטת חולתי ודברך קמו והיו. ואילו אותו אדם נענש על זלולו בדברי חכמים ונפטר בדמי ימיו". שמע ר' שלמה את דבריו המופלאים של ר' יצחק אבולעפיה, וביקשו לשומרם כמוסים עימו, לבל יפורסמו באוזני המוני העם.

פעם אחת בא אדם לשאול בעצתו של הרב אודות חלום מעורר תמיהה, עוד בטרם פנה לרב להציע את ספקותיו, פתח הרב ואמר: "הנה בעל החלומות הלזה בא. אבל אל תירא ואל תחת", ולאחר מכן פתר לו את החלום בטרם סיפר לו את החלום. מלא הערצה ופליאה לרב שב היהודי לביתו.

בשנת ה'תרע"ד רבינו הגיע לדור בעיר צפת תובב"א. אותו זמן היה תחילת מלחמת העולם הראשונה בין התורכים הגרמנים והאנגלים ועוד מדינות. הייתה לו שכנה אשכנזייה, שהייתה אלמנה ועובדת אצלו בחינם, חצי יום הייתה עובדת במקום אחר ומזה הייתה מתפרנסת, וחצי יום הייתה עובדת אצל הרב, והיא סיפרה לשכנים נפלאות ממה שראתה ושמעה. באותו זמן של המלחמה היה בארץ מחסור במזון, וכמה נפטרו ברעב, וגם נפט לא השיגו. לרבינו היה בקבוק נפט, והייתה לו מנורה קטנה מס' 9, ובזה היה מסתפק ולומד. כאשר הגיע חג הפסח, פנתה אליו השכנה ואמרה: "אדוני הרב, אני אביא מביתי מנורה גדולה יותר מס' 1 עבור ליל הסדר". ענה הרב: "תודה רבה, אבל המנורה הקטנה מספיקה לי". באותו הזמן לא היה חשמל בארץ, וסיפרה האלמנה פלא, שראתה שביליל הסדר כיצד אותה מנורה הקטנה האירה לא רק את כל הבית באור יקר, אלא אור זה פרץ ואף זרח בכל הסביבה, והרגישה שמדובר באור רוחני. עוד סיפרה: פעם אחת קצב ספרדי בצפת קנה שור גדול מהערבים בחמישים דינרי זהב, והביאו לשחיטה. השוחטים היו כולם אשכנזים, וגם הרב המשגיח על השחיטה היה אשכנזי. לאחר ששחטו את השור היה כשר, אבל כשפתחו את מוח השור, היתה בו שאלה, ולאחר שקלא וטריא בין הרב והשוחטים קבעו שהשור טרף, והקצב אשר שמע את זה התחיל לצעוק: "אוי ואבוי לי", כי העולם חשך בעדו שהפסיד את כל הונו. אבל תיכף נזכר, שיש בעיר צפת חכם ספרדי שבא מקושטא הלא הוא רבינו, אמר בלבו: "אני אלך אצלו, ומה שיאמר לי - אני מקבל באהבה". עזב את כולם ורץ לביתו של הרב, הצדיק ראה מרחוק, איך רץ היהודי הזה, מיד הוציא את ראשו מן החלון וצעק לו: "אל תדאג יהודי, השור כשר והכל בסדר, לך תגיד להם, שיבואו אצלי לעיין בהלכה". והוא השתומם - "מהיכן ידע הרב שאני אבוא אצלו בעניין השור?". אמר לו הרב עוד פעם: "אל תסתפק במה שאמרתי לך, אלא תביא אותם אליי מהר", וכשבאו לרבינו כיבד אותם בסבר פנים יפות, ושאלו אותו, והראה להם את הפסק של ההיתר של פוסקים מסוימים, ומצאו שדבריו נכונים והודו לו, ומאותו יום שימשוהו הרבה.

(עין חמד)

קו המשפחה העולמי

ייעוץ והכוונה עם יועצים ללא עלות

בנושאי שלום בית וחינוך ילדים

בימים א-ה בין השעות 09:00-23:00

הפנייה ליועצים/ות מוסמכים בכל רחבי הארץ

חיגון מחזורי +972-796990699

*9421

